

Amnestyn Internationalin Suomen osaston vuosikertomus 2023

Ihmisoikeustyömme painopisteet

Ilmasto-oikeudenmukaisuus

Tavoitteet:

- Valtaosa väestöstä Suomessa ymmärtää, että ilmastokriisi on ihmisoikeuskriisi ja vaatii päättäjiltä tehokkaita ja nopeita toimia sen torjumiseksi
- Suomi toteuttaa kunnianhimoista oikeudenmukaisen siirtymän ilmastopolitiikkaa
- Ilmastolain uudistuksessa ja toimeenpanossa arvioidaan ihmisoikeusvaikutukset ja lakiin kirjataan vahvat tavoitteet ja toimet hiilineutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä

Mitä teimme:

Käynnistimme [Oikeudenmukainen siirtymä Saamenmaalla -projektin](#). Hankkeeseen sisältyvän selvityksen tutkimussuunnitelma on valmis ja itse tutkimusprosessi käynnissä.

Elokuussa teimme verkostoitumis- ja opintomatkan Inariin, missä järjestimme [keskustelutilaisuuden](#) vihreän siirtymän lisäämistä maankäyttöpaineista Saamenmaalla, tapasimme Saamelaiskäräjien edustajia sekä muita paikallisia toimijoita sekä tutustuimme maankäyttökiistojen kohteena oleviin alueisiin. Järjestämämme keskustelutilaisuus sai huomioita paikallisessa ja saamenkielisessä mediassa.

Vahvistimme yhteistyöverkostojamme saamelaistoimijoihin ja tuimme aktivisteja [Amnesty Sápmi -aktivistiryhmän](#) toiminnan käynnistämiseksi. Uusi aktivistiryhmä on järjestänyt mielenosoitukset saamelaiskäräjälain puolesta, tukimielenosoituksen Fosenin tuulivoimaloita vastustaville protesteille sekä vedonnut kansanedustajiin saamelaiskäräjälain uudistamisen puolesta. Ihmisoikeustyön johtajamme oli kuultavana perustuslakivaliokunnassa saamelaiskäräjälaista.

Keräsimme ja [luovutimme Norjan suurlähetystölle](#) vetoomuksemme Fosenin tuulipuistosta, jonka Norjan korkein oikeus on todennut loukkaavan saamelaisten oikeuksia.

Alta-joen patoamisesta kertovan *Anna joen virrata* -elokuvasta järjestimme keskustelutilaisuuden, tuotimme elokuvaan liittyvän [koulukino-materiaalin](#) ja viestimme elokuvasta.

Eduskuntavaalien alla osallistuimme Finnwatchin koordinoimaan *Oikeudenmukainen siirtymä nyt* -koalitioon. Ilmasto-oikeudenmukaisuus, oikeudenmukainen siirtymä sekä tarve varmistaa uuden ilmastolain tavoitteiden saavuttaminen olivat keskeinen osa omaa eduskuntavaalikampanjaamme.

Lausunnoilla otimme kantaa mm. [kansalliseen luonnon monimuotoisuusstrategiaan](#), ja Davvi-tuulivoimalahankkeeseen. Osallistumme kansainvälisen liikkeen kommentin valmisteluun EU:n kriittisten raaka-aineiden strategiasta.

Jatkoimme tiivistä yhteistyötä suomalaisten ympäristö-, ihmisoikeus- ja kehitysjärjestöjen kanssa. Loppukeväästä elvytimme ilmastotyötä tekeville ihmisoikeustoimijoille suunnatun verkoston.

COP28-ilmastokokouksen alla viestimme fossiilisten polttoaineiden alasajon kiireellisyydestä ja kiinnitimme huomiota Arabiemiirikuntien ihmisoikeustilanteeseen.

Oikeus sosiaaliturvaan ja terveyteen

Tavoitteet:

- Ihmisoikeusvelvoitteet otetaan sosiaaliturvauudistuksen keskiöön. Perusturva nostetaan kohti ihmisoikeusvelvoitteita kunnioittavaa tasoa. Perusturvan saatavuutta ja kattavuutta parannetaan.
- Suomi tekee määrätietoisia toimia terveyserojen kaventamiseksi
- Suomi kantaa kansainvälisesti vastuuta koronapandemian taltuttamisessa

Mitä teimme:

Julkaisimme kesäkuussa suomeksi ja englanniksi laajan [raportin "Tiedän etten saa apua" -terveydenhuollon eriarvoisuus Suomessa](#). Raportti sai hyvin näkyvyyttä mediassa, mm. Ylen [verkossa](#), tv:ssä ja [radiossa](#) sekä muissa medioissa, esim.: [HS](#), [Iltä-Sanomat](#), [MTV](#), [Maaseudun tulevaisuus](#), [EURACTIV](#). Raportti oli myös myöhemmin syksyllä esillä mediassa: [HS](#), [HS pääkirjoitus](#), [Kaleva](#).

Aloitimme elokuussa vaikuttamistyön paperittomina elävien oikeudesta välttämättömään terveydenhuoltoon, reaktiona hallituksen aikeisiin perua vuonna 2023 voimaan tullut laki, joka takasi oikeuden palveluihin. Kirjoitimme [Helsingin Sanomiin](#) ja [Aamulehteen](#) mielipidekirjoitukset teemasta.

Lausuimme keväällä [sosiaaliturvakomitean välimietinnöstä](#) ja teimme eduskuntavaalien alla sosiaaliturvasta [yhteiskannanoton](#) yhdessä muiden järjestöjen kanssa. Kirjoitimme [HS mielipidekirjoituksen](#) perusturvan riittämättömyydestä ja sosiaaliturvauudistuksesta. Sosiaaliturva oli esillä myös vaalikoulutuksissamme, ihmisoikeuksien iltapäiväkahveilla ja vaaliblogeissa. Hallitusohjelmaan ei juurikaan päätynyt tavoitekirjauksiamme, vaan rajuja leikkaus- ja heikennyskirjauksia sosiaaliturvaan ja terveydenhuoltoon.

Syksyllä vaikutimme aktiivisesti sosiaaliturvasta ja terveydenhuollosta. Lausuimme [sosiaali- ja terveysvaliokunnalle sosiaaliturvan indeksijäädityksistä ja lapsilisän muutoksista](#). Lisäksi annoimme 9 lausuntoa sosiaaliturvan ja terveydenhuollon lakiesitysluonnoksista. Osallistuimme Kelan työpajaan hallitusohjelmasta. Joihinkin lakiesityksiin tuli lausuntokierroksen jälkeen hyvin pieniä parannuksia, mutta muutoin rajut leikkaukset menivät läpi eduskunnassa. Olimme mukana [järjestöjen yhteiskannanotossa sosiaaliturvaleikkauksista](#).

Osallistuimme STM:n keskustelutilaisuuteen kansainvälisestä pandemiasopimuksesta ja terveys säännöstöstä. Kirjelmoimme sopimusneuvotteluja koskevista suosituksistamme eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Laadimme [YK:n TSS-komitealle lausunnon](#) osana Suomen seurantaraportointia. Komitean seuraamat aiheet olivat sosiaaliturva, yritysvastuu, sekä Covid-19-rokotteiden ja lääkkeiden saatavuus. Asiantuntijamme piti Haaga-Helian journalistiopiskelijoille luennon eriarvoisuudesta ja ihmisoikeuksista.

Ihmisoikeuspuolustajat ja kansalaisyhteiskunta

Tavoitteet:

- Suomi tukee ihmisoikeuspuolustajia tehokkaasti ja edistää heidän toimintamahdollisuuksiaan omien ohjeistustensa järjestelmällisemmällä toimeenpanolla sekä olemalla aktiivinen ihmisoikeuspuolustajien esillä pitäjä ainakin EU:ssa ja YK:n ihmisoikeusneuvostossa
- Suomessa yhä useampi tuntee oikeutensa osoittaa mieltä ja on valmis käyttämään sitä. Oikeus osoittaa mieltä ymmärretään laajemmin perus- ja ihmisoikeutena sekä yleisön että päättäjien keskuudessa. Mielenosoittaminen nähdään positiivisena tapana osallistua ja vaikuttaa. Poliisin käytännöt mielenosoituksissa noudattavat entistä johdonmukaisemmin kansainvälisiä normeja ja suosituksia.

Mitä teimme:

Olimme pitkin vuotta tiiviisti yhteydessä pää- ja ulkoministeriin sekä ulkoministeriöön erityisesti EU-kokousten ja erilaisten ulkopoliittisten yhteistyöprosessien yhteydessä. Yhteydenotot koskivat usein ihmisoikeuspuolustajien tilannetta ja oikeutta osoittaa mieltä, ja olivat mm. seuraavista maista ja alueista: Puola, Turkki, Venäjä, Etiopia, Tunisia, Sudan, Israel ja miehitettyt palestiinalaisalueet, Iran, Intia, Kiina, Kuuba ja muu Latinalainen Amerikka ja Karibia. Vetosimme UM:ään myös kolmen iranilaisen mielenosoittajan teloittamisen estämiseksi ja vapauttamiseksi. Lisäksi lähestyimme Puolan Helsingin suurlähettilästä uudesta laista, jonka pelätään johtavan oppositiopoliitikkojen, toisinajattelijoiden ja hallitusta kritisoiden maalittamiseen ja leimaamiseen.

Vuoden aikana järjestettiin kaksi *Tunne oikeutesi*-verkkokoulutusta, toinen englanniksi. *Tunne oikeutesi*-käsi-kirjan englanninkielinen versio valmistui. Tarkkailijakoulutuksia oli kaikkiaan kolme: yksi koulutuksista oli englanninkielinen. Uusia mielenosoitustarkkailijoita rekrytoitiin vuoden aikana yli 30, ja kaikkiaan tarkkailijaverkostossa on noin 60 ihmistä. Kevään rekrytointikierroksen tavoitteena oli lisätä verkoston monimuotoisuutta, mikä onnistui kohtalaisesti.

Kaikkiaan tehtiin 31 tarkkailua. Helsingin lisäksi tarkkailuja tehtiin kuudella muulla paikkakunnalla. Eniten tarkkailuja oli ilmasto- ja ympäristökysymyksiä koskevissa mielenosoituksissa (Elokapina). Useita tarkkailuja oli lisäksi Palestiinan tilannetta koskevissa mielenosoituksissa, maahanmuuttoa ja rasismia koskevissa

mielenosoituksissa sekä Pride-tapahtumissa. Ainakin 38 koulutettua vapaaehtoista osallistui tarkkailutehtäviin: kukin heistä osallistui keskimäärin kolme kertaa. Kahdeksan vapaaehtoista osallistui kuusi kertaa tai useammin.

Tarkkailujen lisäksi tietoa kokoontumisvapauden tilasta Suomessa kerättiin mielenosoitusten järjestäjiltä ja osallistujilta eri paikkakunnilta muun muassa kyselyin ja haastatteluin. Saimme yhteydenottoja ja tietoja poliisin ja muiden viranomaisten toiminnasta aktivisteilta eri puolilta Suomea. Aktivisteja tuettiin myös neuvomalla ja julkaisemalla kannanottoja sosiaalisessa mediassa. Lisäksi tarkkailimme kesällä useita Elokapinan sumutusoikeudenkäynnin istuntoja Helsingin käräjäoikeudessa.

Helmikuussa keskustelimme Helsingin poliisin kanssa ja kesäkuussa tapasimme poliisihallituksen edustajia. Tietoja on lisäksi pyydetty tarvittaessa poliisilta sähköpostitse.

Julkaisimme raportin vuoden 2022 mielenosoitustarkkailusta helmikuussa. Raportin julkaisu sisälsi mediatielaisuuden, someviestintää ja vaikuttajayhteistyötä.

Suomen osuus alueelliseen kartoitukseen mielenosoitusoikeuden tilasta Euroopassa on toimitettu Euroopan aluetoimistolle. Raportin julkaisu on siirtynyt kevääseen 2024. Selvityksen yhteydessä saimme vastauksia kieltilta viranomaisilta, joille lähetimme kysymyksiä. Kansalaisyhteiskunnan toimijoita lähestyttiin kyselyllä, johon saimme lähes 40 vastausta. Lisäksi haastattelimme muutamia aktivisteja.

Kansainvälisessä *Protect the Protest* -kampanjassa viestimme muun muassa vähemmän vaarallisten aseiden väärinkäytöstä ja mielenosoittajiin kohdistuvista ihmisoikeusloukkauksista Iranissa ja tuimme Pride-kaudella turkkilaisten sateenkaariaktivistien toimintaa lähettämällä heille solidaarisuusviestejä ja -kuvia sekä nostamalla teemaa sosiaalisessa mediassa. Osallistuimme kansainvälisen kampanjan tarkkailuprojektia koskeviin keskusteluihin ja jaoin tietoa omasta tarkkailuprojektistamme myös muille pohjoismaisille osastoille.

Teimme teemasta kaksi ulkomainoskampanjaa Helsingin metroasemien liukuportaisissa: toukokuussa kahden viikon ajan ja joulukuussa viikon ajan. Katsekontaktit olivat toukokuussa: 2 190 674 ja joulukuussa: 1 613 174. Ulkomainoskampanjat sisälsivät myös kevyet somekampanjat. Teimme myös printti- ja bannerimainontaa Voima-lehdessä.

Viestimme läpi vuoden mielenosoituksissa esiin tulleista epäkohdista. Reaktiomme menestyivät sosiaalisessa mediassa hyvin. Ihmisoikeustarkkailijat olivat esillä myös Amnestypostin artikkelissa. Kokoontumisvapaus oli teemana myös Pride-kaudella. Kampanjoimme lisäksi edelleen Iranin mielenosoittajien puolesta.

Sukupuoleen ja seksuaalisuuteen liittyvät oikeudet

Tavoitteet:

- Seksuaalirikoslaki muuttuu suostumusperustaiseksi ja suostumuskuulttuuri vahvistuu lainsäädännön lisäksi myös viranomaiskäytännöissä ja yhteiskunnan yhteisissä normeissa
- Seuraavaan hallitusohjelmaan sisällytetään kirjaus kuntia ja/tai hyvinvointialueita velvoittavasta rakenelasta naiseen kohdistuvan väkivallan torjumiseksi
- Naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisen työn resurssit vastaavat ongelman laajuutta
- Aborttilaki muuttuu itsemääräämisoikeutta kunnioittavaksi
- Translaki muuttuu itsemääräämisoikeutta ja lapsen oikeuksia kunnioittavaksi

Mitä teimme:

Suostumusperustainen seksuaalirikoslaki astui voimaan vuoden alussa. Koulutimme uudesta laista ja sen ihmisoikeusvaikutuksista eri toimijoita. Teimme pohjatyötä vuoden 2024 aikana toteutettavan *Asenne esiin* -projektiin. Artikkelimme suostumuskuulttuurista julkaistiin THL:n Seksuaaliväkivaltatyön perusteet -kirjassa.

Viestimme Opetushallituksen rahoittamasta Suostumus ja sateenkaari koulussa -hankkeesta niin sosiaalisessa mediassa ja uutiskirjeissä kuin blogi- ja mielipidekirjoituksin. Koulutimme yhteistyökumppaneiden kanssa kaikkiaan 150 kouluammattilaista. Koulutukset toteutettiin yhteistyössä Setan, ja tutkijan Satu Lidmanin kanssa. Hankkeen keskeisiä oppeja käytiin läpi loppuseminaarissa keskustakirjasto Oodissa marraskuussa. Loppuseminariin osallistui 219 osallistujaa koulutusammattilaisista viranomaisiin. Julkaisimme hankkeen keskeisistä opeista myös materiaalin. Palautteiden perusteella keskustelukulttuuri on parantunut

kouluyhteisöissä sukupuolittuneeseen väkivaltaan liittyvissä kysymyksissä. Koulutusten jälkeen osallistujat kertoivat järjestäneensä itse teemaa käsitteleviä koulutuksia ja väkivallan ehkäisyyn liittyviä menetelmiä työyhteisöissään.

Laki sukupuolen vahvistamisesta, eli ns. translaki, astui voimaan huhtikuun alussa. Laki mahdollistaa sukupuolen juridisen vahvistamisen täysi-ikäisille henkilöille hakemusmenettelyllä, johon sisältyy 30 päivän harkinta-aika. Eduskunta hyväksyi myös lausuman, joka edellyttää hallitukselta valmistelua translasten ja -nuorten oikeuksien turvaamiseksi jatkossa. Alkuvuoden aikana translaki-kampanjan loppukirissä kirjelmöimme kansanedustajille ihmisoikeushuomioistamme, teimme tiivistä yhteistyötä trans- ja sateenkaarijärjestöjen kanssa sekä nostimme aihetta esiin sosiaalisessa mediassa. Osallistuimme STM:n kuulemistilaisuuteen sukupuolenkorjaushoitoihin liittyvistä asetusmuutoksista.

Aborttilain uudistus astui voimaan syksyllä. Nyt raskaus voidaan keskeyttää raskaana olevan pyynnöstä kahdennentoista raskausviikon loppuun saakka. Myös uudistettu lähestymiskiellolainsäädäntö astui voimaan loka-kuussa. Lähestymiskiellon hakemisesta tulee maksutonta ja lähestymiskiellon rikkomista koskeva rikosasia on käsiteltävä kiireellisesti.

Hallitusohjelmaneuvoittelujen aikana luovutimme yhdessä yhteistyökumppaneidemme kanssa lähisuhdeväkivallan ja seksuaalirikosten sovittelusta luopumista koskevan kannanoton Säätytalolla pääministeri Petteri Orpolle ja kansanedustaja Pihla Keto-Huoviselle. Viestimme aiheesta aktiivisesti sosiaalisessa mediassa ja mediassa. Hallitusohjelmassa luvataan, että lähisuhdeväkivallan sovittelusta pääsääntöisesti luovutaan. Hallitusohjelma sisältää myös muita, sukupuolittuneen väkivallan torjunnan kannalta lupaavia kirjauksia, muun muassa arviointi kuntia ja hyvinvointialueita velvoittavan lainsäädännön tarpeesta (ns. rakennelaki).

Syksyllä asiantuntijamme osallistuivat tasa-arvo- ja sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasosen kutsumana kolmeen pyöreään pöydän tapaamiseen. Vaadimme hallituksen tasa-arvopoliitikalta sitoutumista antirasismiin ja ihmisoikeusperustaisuuteen. Korostimme hallituksen kaavailmien toimien ja leikkausten vakavia seurauksia erityisen haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten oikeuksille ja sukupuolten tasa-arvolle. Toimme esille, millaisia syrjintää syventäviä seurauksia on sillä, että hallitus ei ohjelmassaan sitoudu edistämään sateenkaariyhmiin kuuluvien ihmisten oikeuksia.

Amnestyn koordinoima, naisiin kohdistuvan väkivallan vastainen Joku raja! -työvaliokunta kutsuttiin koolle kaksi kertaa vuoden 2023 aikana. Aiheita ovat olleet maahan muuttaneiden, lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden naisten oikeus itsenäiseen oleskelulupaan ja sen toteutumiseen, lähisuhdeväkivallan sovittelu ja pakottava kontrolli naisiin kohdistuvan väkivallan muotona. Kokouksiin on osallistunut yli 25 järjestön edustajia, paikan päällä liki 70 henkilöä etäosallistujien lisäksi.

Tuimme, aktivoimme ja osallistuimme lukuisiin Pride-tapahtumiin ympäri Suomen. Pride-kauden teema yhdistettiin oikeuteen osoittaa mieltä. Tuimme murhattujen transihmisten muistoksi järjestettyä vuosittaista tilaisuutta ja naisiin kohdistuvan digitaalisen väkivallan vastaista Valoa, ei väkivaltaa -kampanjaa somessa.

Vaikutimme EU:n naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan vastaisen EU-direktiivin valmisteluun. Kirjoitimme Väestöliiton kanssa oikeusministeriölle vaatien Suomelta ihmisoikeusperustaisuutta neuvotteluissa sekä selkeää kantaa suostumusperustaisen seksuaalirikoslainsäädännön puolesta.

Tuimme kansainvälistä sateenkaarioikeustyötä useassa aloitteessa. Kirjelmöimme ja järjestimme keväällä tapaamisen Unkarin homopropagandalain vastaisesta EU-tuomioistuinkäsittelystä yhdessä Amnestyn Unkarin osaston kanssa. Huhtikuussa Suomi lähti mukaan oikeudelliseen väliintuloon. Kannustimme ihmisiä toimimaan transihmisten oikeuksien heikentämisen estämiseksi Slovakiassa ja sateenkaari-ihmisiin kohdistuvia kriminalisointeja tiukentavan lakiesityksen estämiseksi Ugandassa.

Pidimme Afganistanin naisten tilannetta esillä viestinnässä. Myös aborttioikeuksiin liittyvä uutisointi oli toistuva teema vuoden 2023 aikana. Kampanjoimme andorralaisen aborttiaktivisti Vanessa Mendoza Cortésin sekä puolalaisen Justyna Wydrzyńskan puolesta.

Turvapaikanhakijat ja pakolaiset

Tavoitteet:

- Suomen lainsäädäntö ja käytäntö kunnioittaa ja edistää turvaa hakevien ihmisoikeuksia, ja mm. pakolaiskiintiötä nostetaan ja perheenyhdistämistä helpotetaan, turvallisia reittejä lisätään ja käytetään, paperittomien oleskelua laillistetaan
- Suomessa puhe pakolaisuudesta muuttuu myönteisemmäksi
- EU:n turvapaikkalainsäädännön uudistus kunnioittaa turvapaikanhakijoiden oikeuksia

Mitä teimme:

Eduskuntavaalien alla järjestimme pakolaistoimijoiden kanssa maahanmuuttopoliittisen keskustelun. Kirjoitimme kannanoton pakolaistoimijoiden puoluekyselystä sekä [kannanoton hallitusneuvotteluihin](#). Toimme hallitusohjelmatavoitteitamme esiin ehdokaskoulutuksissamme ja vaaliblogeissamme. Hallitusohjelma oli miltei päinvastainen tavoitteidemme kanssa.

Vahvistimme viranomaisyhteistyötä Maahanmuuttoviraston (Migrin) kanssa. Tapasimme eri yksiköitä ja vaikutimme Migrin viestintään ja tiedon saatavuuteen afganistanilaisten turvapaikanhakijoiden kohdalla, ulkomaa-laislain 54.7 §:stä ja säilöönnotosta. Tuimme Pakolaisneuvontaa Migriin suuntautuvassa vaikuttamistyössä tuomalla esiin Migrin työssä olevia ongelmakohtia. Järjestimme syksyllä pyöreän pöydän keskustelun sateenkaari-turvapaikanhakijoiden oikeuksista.

Aktivoimme Turvassa-aktivismiryhmän muutaman vuoden tauon jälkeen. Ryhmä oli mukana järjestämässä kolmea mielenosoitusta (hallitusneuvottelut, kiintiö ja itärajan sulkeminen) sekä pakolaispäivän konserttia ja aloitti turvapaikanhakijoiden haastattelut vastaanottorahasta.

Viestimme Afganistanista esimerkiksi tiedottamalla kansainvälisen liikkeen raporteista medialle ja somessa. Yksi [Amnestypostin](#) pääartikkeleista käsitteli kolmen afganistanilaisnaisen tilannetta. Pakolaispäivänä teimme yhteistyötä Lääkärit ilman rajoja -järjestön kanssa. Julkaisimme mielipidekirjoituksen HS:ssä ja järjestimme Instagram liven, jossa asiantuntijat keskustelivat Välimeren tilanteesta. Loppuvuodesta kritisoimme EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkajärjestelmän uudistusta verkkoartikkelissa ja sosiaalisessa mediassa.

Kritiikkimme itärajan aita ja sulkua kohtaan sai vuoden aikana laajaa näkyvyyttä mediassa. Kritisoimme rajaidan rakentamista, itärajan sulkemista sekä Euroopan aitaamiskehitystä ja maahanmuuttopoliittikkaa muun muassa HS:n Vieraskynässä, Huomenta Suomessa ja Ylen aamussa. Perinteisen median ohella reaktiiviset viestimme menestyivät erittäin hyvin sosiaalisessa mediassa. Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutettu kirjoitti hallitukselle itärajan sulkemiseen liittyvistä ongelmista informoituamme häntä tilanteesta.

Järjestimme tammikuussa pyöreän pöydän keskustelun viranhaltijoiden kanssa ilmastosiirtolaisuudesta. Pidimme alustuksen ilmastosiirtolaisuudesta ihmisoikeuskeskuksen ihmisoikeusvaltuuskunnan työpajassa. Laadimme myös verkkosivuillemme [tietopaketin ilmastosiirtolaisuudesta](#).

Teimme kattavan kartoituksen tekoälyn käytöstä Suomen rajavalvonnassa ja maahanmuutossa ja lähetimme tekoälyn käytöstä suositukset Migrille, sisäministeriölle (SM), Poliisihallitukselle (Poha), rajavartiolaitokselle ja ulkoministeriölle. Julkaisimme kaksi blogia tekoälystä.

Lähetimme suositukset Migrille, SM:lle ja Pohalle, jossa vaadimme, että ketään ei saa palauttaa Iraniin ja iraniilaisten oleskelu on virallistettava Suomessa.

Arvostelimme hallitusohjelman maahanmuuttokirjausten ihmisoikeusvaikutuksia ja rasistisuutta. Tapasimme hallintovaliokunnan ja perustuslakivaliokunnan edustajia muun muassa rajamenettelystä, säilöönnotosta, kansainvälisen suojelun luonteen muuttamisesta väliaikaiseksi, vastaanottorahasta, turvapaikkakäytänteistä. [Lau-suimme](#) hallintovaliokunnalle valtion talousarvioesityksestä vuodelle 2024.

Kampanjoimme pakolaiskiintiön moninkertaistamisen puolesta. Keräsimme 8600 nimeä vetoomukseen, jonka luovutimme pääministerin valtiosihteerille. Samalla järjestimme mielenosoituksen budjettiriihen ulkopuolella. Kiintiö-kampanjan julkaisut menestyivät erinomaisesti sosiaalisessa mediassa. Viestimme kiintiöstä päättäjille ja mainostimme vetoomusta HSL:n busseissa sekä ulkomainoksessa Kampin kulmalla.

Asiantuntijamme osallistui tutkimushaastatteluihin tutkimukseen paperittomana elävien oikeuksista Suomessa, siirtolaisuusinstituutin tutkimukseen turvapaikkaprosessin maatiedosta, valokuva- ja tietokirjaan turvapaikanhakijoiden elämästä Suomessa sekä Haaga-Helion opiskelijoiden artikkeliin säilöönnotosta.

Ihmisoikeusjärjestelmän vahvistaminen

Tavoitteet:

- Eduskuntavaalien jälkeisessä hallitusohjelmassa tavoitteemme on laajasti huomioitu
- Ihmisoikeusarviointia tehdään koko ajan systemaattisemmin niin lainsäädäntötyössä kuin valtiohallinnon kaikilla käytännön tasoilla
- Kansainvälisten valvontaelimien suositusten toimeenpanoa varten on luotu seurantamekanismi
- Budjetti- ja veropolitiikkaa koskevilla keskusteluilla huomioidaan enenevästi ihmisoikeusnäkökulmaa
- Suomi toimii aktiivisena aloitteentekijänä YK:n ihmisoikeusneuvoston jäsenenä 2022–2024

Mitä teimme:

Kaikesta vaikuttamis- ja kampanjatyöstä huolimatta, hallitusohjelma on ihmisoikeuksien näkökulmasta heikko. Laadimme siitä kriittisen [blogikirjoituksen](#), jonka lähetimme hieman muokattuna kaikille kansanedustajille.

Hallitusneuvotteluiden aikana lähetimme lähes jokaiseen hallitusneuvottelupöytään ja alapöytään räätälöidyt vaikuttamisviestit taustapapereineen relevanteista teemoista sekä päätöksenteon ihmisoikeusperustaisuudesta. Kesäkuussa viestipakettia täydennettiin tuoreella [raportilla](#) terveydenhuollon eriarvoisuudesta Suomessa. Lisäksi lähetimme yhteiskannanottoja ja/tai -kirjeitä järjestökumppaneiden kanssa prioriteettiteemoitamme ja näistä viestittiin aktiivisesti. Säätyalon edustalla järjestimme viisi eri mielenosoitusta.

Vaikuttamistyömme oli alkanut jo yli vuotta ennen eduskuntavaaleja. Toteutimme vuodenvaihteessa 2022–2023 Aula Researchin kanssa prioriteettiteemojamme koskevan kyselyn eduskuntapuolueiden ehdokkaille. Alkuvuodesta vaikuttamistyötä tuettiin eduskuntavaalikampanjalla, joka sisälsi monenlaista viestintää ja aktiivisia, joissa hyödynnettiin ehdokaskyselyn tuloksia.

Vaikuttamis- ja kampanjatyötä tehtiin ennen vaaleja yhdessä monien eri järjestöjen ja verkostojen kanssa. Laadimme hallitusohjelmataavoitteistamme blogikirjoituksia ja vetoamuksia muiden järjestöjen kanssa, analyysin puolueiden vaaliohjelmista ja tarkistuslistan ihmisoikeusperustaisesta päätöksenteosta. Päivitimme hallitusohjelmataavoitteemme, ja ne lähetettiin kaikille eduskuntapuolueille juuri ennen vaaleja puolueiden vaaliohjelmat huomioivien kirjeiden saattelemina. Vaalien jälkeen lähetimme kaikille vastavalituille kansanedustajille kirjeen ihmisoikeuksien tärkeydestä.

Heinäkuussa kirjoitimme hallitukselle ja oppositiopuolue Vihreiden uudelle johdolle prioriteettiteemoistamme tapaamispyyntöineen.

Reagoimme elokuussa talousarvioehdotukseen keskittyen erityisesti TSS-oikeuksiin ja pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden oikeuksiin. Lähetimme avoimen kirjeen “[Ihmisoikeuksista leikkaaminen tulee Suomelle kalliiksi](#)” Petteri Orpon hallitukselle (ml. erityisavustajat ja valtiosihteerit). Kirje lähetettiin lisäksi usealle kansliapäälliköille ja siitä viestittiin myös sosiaalisessa mediassa.

Suomen toisena vuotena YK:n ihmisoikeusneuvoston jäsenenä vaikutimme aktiivisesti: Osallistuimme kuulemisiin ja kirjoitimme ministeriölle Amnestyn maakohtaisista ja temaattisista suosituksista. Välitimme myös ulkoministeriölle Amnestyn ehdotukset muille maille annettaviksi suosituksiksi ihmisoikeusneuvoston määräaikaistarkastelussa (UPR). Lisäksi osallistuimme ulkoministeriön kuulemiseen Suomen omasta UPR-käsittelystä ja pidimme [videoidun puheenvuoron](#) Suomen UPR-raportin hyväksymistä koskevassa istunnossa.

Seurasimme Suomen toimintaa ihmisoikeusneuvostossa läpi vuoden ja yleistajuisimme sen toimintaa viestintän ja koulutuksen keinoin ([Amnestyn blogissa](#), Amnestypostissa sekä tukijoille ja aktiiveille suunnattujen kolmen [Aitiopaikka-verkkotapahtuman](#) avulla).

YK:n yleiskokouksen osalta vaikutimme puheenvuoroilla kuulemisissa sekä viestimällä Amnestyn prioriteettiteistä ulkoministeri Elina Valtoselle ja ulkoministeriön viranhaltijoille. Vaadimme Suomea muun muassa äänestämään humanitaarista tulitaukoa Gazaan vaativan päätöslauselman puolesta YK:n yleiskokouksessa.

Välitimme Suomen valtuuskunnan jäsenille ja varajäsenille Euroopan neuvoston Reykjavikissa 16.–17.5.2023 järjestettävään huippukokoukseen [Amnestyn suositukset](#). Amnesty julkaisi kesäkuussa [analyysinsä ja suosituksensa](#) Euroopan neuvoston Reykjavikin julistuksen toimeenpanosta, jotka välitimme Suomen ulkoministeriöön.

Osallistuimme aktiivisesti kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukunnan ja sen ihmisoikeuspuolustajia ja sukupuolten tasa-arvoa koskevien työryhmien sekä ihmisoikeusvaltuuskunnan toimintaan. Ihmisoikeusvaltuuskunnassa vaikutimme yhteisten [hallitusohjelmatavoitteiden](#) laadintaan.

Perus- ja ihmisoikeusvaikutusten arviointia edistimme osallistumalla kahteen säädösvalmistelun kuulemisoppaan uudistamista koskevaan oikeusministeriön kuulemistilaisuuteen sekä vastaamalla elokuussa verkkokyselyyn hyvistä ja huonoista kuulemiskäytännöistä. Valmistauduimme vuonna 2024 voimaantulevan avoimuusrekisterin käyttöönottoon sekä osallistuimme avoimen hallinnon viidennen toimintaohjelman ja kaksikäyttötuotteiden vientilain uudistamisprosesseihin lausunnoin.

Osallistuimme myös ulkoministeriön koordinoiman YK:n ihmisoikeusjulistus 75 vuotta arjen ihmisoikeustekojen tukena -juhlatilaisuuden ja siihen liittyvän viestintäkampanjan suunnitteluun ja toteutukseen.

Rasisminvastaisella viikolla julkaisimme kanavissamme rakenteellista rasismia käsittelevän verkkoartikkelin, joka pyrkii lisäämään ongelman ymmärtämistä ihmisoikeusloukkauksena. Kirjoitimme Fem-R-järjestön kanssa rasismien torjumista käsittelevän mielipidekirjoituksen ([HS 15.7.](#)). Osallistuimme aktiivisesti hallituksen tiedonannosta yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi käytyyn keskusteluun. [Lau-suimme](#) tiedonannosta 8.8. ja lähetimme samalla [avoimen kirjeen](#) Petteri Orpon hallitukselle. Listasimme myös [toimenpidesuosituksia](#) lausunnon ja avoimen kirjeen liitteeksi. Vaadimme hallitukselta ennen kaikkea vahvempia toimia rakenteellisen rasismien torjumiseksi, muutosta hallitusohjelman rakenteellista rasismia syentäviin kirjauksiin sekä ihmisoikeusperustaista turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikkaa. Lisäksi annoimme suosituksia sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen oikeuksista, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön rakenteista, ihmisoikeuskasvatuksesta sekä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta. Viestimme sosiaalisessa mediassa aktiivisesti hallituksen tiedonannosta eri vaiheissa elokuussa. Tuotimme syksyllä ”Rasistisen rakenteiden purkaminen on hallituksen velvollisuus” maksetun puheenvuoron Suomen Kuvalehteen.

Annoimme YK:n ihmisoikeuskomitealle [lausunnon](#), jonka aiheena olivat vihapuhe ja viharikokset, naisiin kohdistuva väkivalta ja saamelaiden oikeudet.

Muu ihmisoikeustyö

Israelissa ja miehityillä palestiinalaisalueilla eskaloitunut konflikti nousi merkittävään rooliin viestinnässä ja aktivismissa loka-joulukuussa. Lähestyimme mediaa lukuisilla tiedotteilla ja saimme haastattelupyyntöjä erityisesti sotarikoksista ja pitkittyneen konfliktin taustoista.

Teimme eri sosiaalisen median alustoille kymmeniä julkaisuja, jotka tavoittivat erityisesti Instagramissa ennätysyleisöjä. Järjestimme loka-joulukuussa joka arkiamu tulitaukoa vaativan mielenosoituksen Israelin lähetystön kupeessa. Tulitaukoa vaativa vetoomuksemme oli kerännyt vuodenvaihteessa liki 30 000 allekirjoitusta. Vetoamus oli esillä myös ulkomainoksessa Kampin kulmalla.

Avasimme vuoden aikana viisi vetoomusta kuolemanrangaistuksen täytäntöön panosta ja julkaisimme vuosittaisen kuolemanrangaistusraportin toukokuussa, josta teimme viestintää sekä mediatyötä.

Viestimme myös kuolemanrangaistuksen vastaisesta päivästä lokakuussa. Kuolemanrangaistus oli esillä myös loppuvuoden Kirjeitä vapaudelle –kampanjassa Yhdysvaltalaisen Rocky Myersin tarinan kautta.

Amnestyn seurantaraportti työoikeuksien edistymisestä Qatarissa vuosi jalkapallon MM-kisojen jälkeen kiinnosti urheilutoimituksia ja sai hyvin medianäkyvyyttä.

Keskustelimme useasti vuoden aikana eri viranomaisten kanssa Ukrainaannettavan kansainvälisen aseavun riskiarvioista. Nykyinen lainsäädäntö ei kerro miten tällaisessa tilanteessa tulisi toimia ja siksi ei tiedetä millä tavalla riskiarvioita tehdään. Keskustelu ei vuoden loppuun mennessä vielä ollut tuottanut tulosta.

Poikkileikkaavat toiminnot

Aktivismi ja ihmisoikeuskasvatus

Tavoitteet:

- Koulut, aktivistimme ja tukijat osallistuvat laajasti vuosittaiseen Koulujen kirjemaratonin ja Kirjeitä vapaudelle -kampanjaan. Kampanja tavoittaa myös uutta yleisöä.
- Pääkampanjoissamme on aina tarjolla aktiivisen toiminnan mahdollisuuksia sekä osallistumista tukevaa koulutusta. Koulutuksemme tavoittavat myös Amnestyn ulkopuolisia toimijoita.
- Tapahtumamme ja tilaisuutemme toimivat innostavina yhteisöllisyyden luomisen paikkoina
- Tukijamme ja opettajat saavat säännöllisesti viestejä tarjoamistamme palveluista
- Toimintaamme on mahdollista osallistua myös ruotsiksi
- Paikallistoimintamme määrä ja laatu kasvaa

Mitä teimme:

Kirjeitä vapaudelle, sisältäen Koulujen kirjemaratonin, oli aktivismin ja ihmisoikeuskasvatuksen vuoden suurin kampanja. Koulujen kirjemaratonin ilmoitettiin mukaan yhteensä yli 3500 oppilasta 54 koulusta. Aktivismikampanjaan ilmoittautuneita oli 300 ja näin ollen määrä nousi yli tavoitteen. Paikallisryhmät osallistuivat kampanjaan kuudella paikkakunnalla. Suomeksi ja ruotsiksi toteutettu kampanja huipentui kaksikieliseen ihmisoikeuksien päivän verkkotapahtumaan. Kampanjasta viestittiin sosiaalisessa mediassa ja uutiskirjeillä. Lisäksi teimme maksettua vaikuttajayhteistyötä 10 vaikuttajan kanssa.

Eduskuntavaaleihin liittyvän kampanjoinnin osana koulutimme ehdokkaita kolmessa samansisältöisessä koulutuksessa, joihin osallistui 44 ehdokasta. Kutsuimme aktiivejamme ja tukijoitamme vaaliaktivismiin. Mukaan ilmoittautui 124 henkilöä. Vaaliaktivisteille järjestettiin kaksi verkkokoulutusta sekä aktivismin tueksi kampanjamateriaali.

Kouluvierailuja tehtiin pääasiassa virtuaalisesti Teamsin ja videon välityksellä, muutamia lähitapaamisia järjestettiin oppilaitoksissa ja Amnestyn toimistolla, myös ruotsiksi. Oppitunnit tavoittivat n. 2000 oppilasta.

Koulutimme opettajaopiskelijoita Maailma koulussa -opettajankoulutusseminaareissa Helsingissä. Koulutimme Turun seudun nuorisotyön ammattilaisia suostumuksesta sekä HUMAKin yhteisöpedagogiopiskelijoita ihmisoikeusperustaisesta työtavasta. Osallistuimme Fingon koordinoimaan Transformer 2030 -opettajien täydennyskoulutushankkeeseen ja esittelimme Puhutaan suostumuksesta -materiaalia Educa-messuilla. Koulutuksilla ja messuilla tavoitettiin n. 800 opiskelijaa ja ammattilaista.

Toteutimme Opetushallituksen rahoittaman Suostumus ja sateenkaari koulussa -hankkeen. Kts. Sukupuoleen ja seksuaalisuuteen liittyvät oikeudet.

Järjestimme *Tunne oikeutesi* -verkkokoulutuksia ja rekrytoimme ja koulutimme 34 uutta mielenosoitustarkkailijaa. Kts. Ihmisoikeuspuolustajat ja kansalaisyhteiskunta

Toteutimme kevätseminaarin ensimmäistä kertaa hybriditapahtumana. Sisältöteemojen lisäksi kevätseminaarissa esiteltiin aktivismitoimintaamme sekä koulutuksiamme.

Aktiiveillemme ja kuukausitukijoillemme suunnatuille ihmisoikeuksien iltapäiväkahvit -verkkotapaamisiin koonnuttiin yhdeksän kertaa ja niihin ilmoittautui 265 henkilöä. Etäkahvipöydässä keskusteltiin muun muassa Gazan tilanteesta, 75-vuotiaasta ihmisoikeuksien julistuksesta, terveyseroista, Prideista, saamelaisoikeuksista ja ilmasto-oikeudenmukaisuudesta. Ruotsinkielisille tukijoillemme järjestimme iltapäiväkahvit eduskuntavaaliteemalla. YK:n ihmisoikeusneuvoston toimintaan perehdyttävät aitiopaikka-kokoontumiset olivat tarjolla kolme kertaa. Aitiopaikoille ilmoittautui yhteensä 152 kuulijaa.

Opettajaviesti-uutiskirje ilmestyi vuoden aikana neljä kertaa (250 tilaajaa). Aktivistiviesti-uutiskirje ilmestyi vuoden aikana 12 kertaa (1739 tilaajaa).

Paikallisryhmät osallistuivat aktiivisesti Amnestyn kampanjoihin läpi vuoden. Kaikkein aktiivisimmat ryhmät ovat Helsingissä, Turussa, Tampereella ja Oulussa. Loppuvuoden aktivismisseminaariin osallistui 32 henkilöä.

Nordic Youth Conferencen sijaan järjestettiin suunnittelukokous, jossa pohjoismaiselle nuorisoaktivismille rakennettiin uutta, paremmin eri osastojen tarpeisiin vastaavaa konseptia Nordic Youth Annual Meeting (NYAM). Koordinaattorit valmistelivat loppuvuodesta ensimmäistä NYAMia vuodelle 2024.

Toimiston yläkerran vapaa-ajantilaa sisustettiin uusiksi niin, että sitä voidaan käyttää myös koululaisten vierailuissa tai aktivistien kokoontumisissa. Tilan kehittäminen jatkuu vuonna 2024.

Aktivismin ja ihmisoikeuskasvatuksen eri toimintojen laaja-alaisuuden ja siellä olevan potentiaalın takia vuoden 2023 lopussa päätettiin, että aktivismille ja ihmisoikeuskasvatukselle perustetaan oma tiimi, joka aloittaa toimintansa uuden tiimipäällikön johdolla vuonna 2024

Viestintä

Tavoitteet:

- Vaikutamme yhteiskunnalliseen keskusteluun: nostamme keskusteluun uusia aiheita ja tuomme ihmisoikeusnäkökulmaa jo käynnissä oleviin keskusteluihin
- Media kääntyy puoleemme painopistekysymyksissämme. Haemme puhujuutta erityisesti seuraavissa teemoissa: ilmastokriisin ja ihmisoikeuksien välinen suhde, Suomen perusturvan liian matala taso, kokoontumisvapauten liittyvät kysymykset Suomessa ja maailmalla, pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden oikeuksiin liittyvät kysymykset sekä naisiin kohdistuva väkivalta.
- Viestimme ihmisoikeuksista tavoittaa yleisöä myös ihmisoikeuskuplan ulkopuolelta

Mitä teimme:

Vuoden 2023 aikana teimme yli 2200 sosiaalisen median julkaisua, jotka saivat yhteensä 19 miljoonaa näyttökertaa. Julkaisut keräsivät yli miljoona osallistumista, eli esimerkiksi tykkäyksiä ja kommentteja. Organisen somen kautta linkkiklikkauksia tuli ainakin 128 000.

Sosiaalisen median tilejämme seuraa yhteensä 123 000 ihmistä. Facebookissa seuraajamäärä laski hiukan 78 900 seuraajaan, myös X:ssä laskua oli hiukan 15 200 seuraajaan, mutta Instagram kasvoi 4 000 seuraajalla 27 100 seuraajaan ja LinkedInin seuraajamäärä kipusi 2 000 seuraajaan. Syksyllä 2023 otimme TikTokin käyttöön ja tiliämme seuraa 414 ihmistä. Avasimme tilin myös Blueskyihin (170 seuraajaa) sekä Threadsiin (1 750 seuraajaa).

Vaikka Instagramissa on reilusti vähemmän seuraajia kuin Facebookissa, näyttökertoja ja vuorovaikutusta on miltei saman verran, jollei enemmän. Instagramin kasvattaminen ja kehittäminen on tiimin pitkäaikainen tavoite.

Teemojen alla olevan markkinoinnin ohella teimme printtimainoksen Helsinki Cupin ohjelmalehtiseen ja tuimme Katulehti Roheeta logopakettilla. Mainostimme Roheessa myös SMS-verkostoa ja teimme suoran lahjoituspyyntömainoksen.

Vuoden 2023 aikana Amnestyille kertyi kaikkiaan 2 238 mediaosumaa. Määrä laski odotetusti viime vuodesta (3 710 mainintaa). Merkittävää eroa selittää erityisesti Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, joka kerrytti osumia paitsi sotarikostutkimusten myös mainekriisin myötä.

Painopistekysymyksissä kartutimme puhujuutta kokoontumisvapautta sekä pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden oikeuksia käsittelevissä keskusteluissa, kun esimerkiksi kritiikkimme itärajan suluista sekä poliisin toimista itsenäisyyspäivän mielenosoituksissa ylittivät uutiskynnykset. Reaktiivisten uutistilanteiden ohella Suomea koskevat raportit mielenosoitustarkkailuista ja terveyseroista saivat hyvin mediaosumia.

Vaikuttamisviestintä keskittyi vuonna 2023 erityisesti eduskuntavaaleihin ja niiden jälkeiseen hallitusohjelmavaikuttamiseen. Amnesty:n hallitusohjelmatavoitteiden avaamisen lisäksi analysoimme viestinnässä mm. puolueiden vaaliohjelmia ja hallitusohjelmaa ihmisoikeusnäkökulmasta. Näitä ulostuloja jalkautimme sosiaaliseen mediaan, jossa tehtiin yhteensä lähes sata julkaisua ennen ja jälkeen vaalien. Tämän päälle X:ssä julkaistiin lähes 200 twiittiä. Ulkoisessa vaikuttamisviestinnässä tuettiin myös yhteistyökampanjoita ja -vetoomuksia ja tehtiin reaktiivista viestintää etenkin Twitterissä. Hallitusohjelmatavoitteemme saivat myös mediaosumia ja ylitimme eduskuntavaalikampanjalle asetetut viestintätavoitteet.

Elokuussa vaikuttamisviestintä keskittyi erityisesti hallituksen rasismitiedonantoon ja budjettiriihivaikuttamiseen reaktiivisesti. Näistä viestimme niin sosiaalisessa mediassa, mediassa kuin suoraan päättäjille. Loppuvuodesta vaikuttamisviestinnässä keskityttiin hallituksen esityksistä tehtyihin lausuntoihin viestimiseen ja ihmisoikeusnäkökulman nostamiseen lainvalmistelussa.

Sivustollamme (amnesty.fi) vieraili vuoden 2023 aikana noin 481 000 uniikkia kävijää. Kaikkia sivuston sivuja ladattiin vuoden aikana yli miljoona kertaa. Sivustoaktiivisuus kasvoi merkittävästi verrattuna vuoteen 2022. Kävijöiden määrä kasvoi noin 80 prosentilla ja sivulatausten määrä 56 prosentilla. Noin joka kolmas sivustolla kävijä allekirjoitti käyntinsä yhteydessä vetoomuksen.

Kasvun taustalla olevia syitä ovat lokakuun lopulla julkaistu Tulitauko nyt! -vetoamus, joka levisi sekä organisaation että uusien maksettujen mainoskanavien myötä, Myös lahjoituspyyntö-, vetoamus- ja uutiskirjeemme sekä hakukonemainonta ja -näkyvyys tuovat sivustolle liikennettä.

Suosituin sivu oli Tulitauko nyt -vetoamus, noin 43 000 kävijällä. Lisäksi Kuolemanrangaistus-teemasivu sekä itsenäisyyspäivän mielenosoituksia ja poliisin toimintaa käsitellyt artikkeli keräsivät noin 6000 kävijää kumpikin. Suosituin laskeutumissivu lahjoituspyynnöllä käsitteli niin ikään Gazaa ja Israelia ja keräsi uutiskirjeen kautta noin 2200 kävijää, mikä on 50 % enemmän kuin keskimäärin.

Työ ydinteemoja käsittelevien pääviestien hiomiseksi jatkui, mutta ei ehtinyt valitettavasti loppuvuodesta vielä joka teeman osalta valmiiksi. Viimeisetkin viestit viimeistellään alkuvuodesta 2024.

Varainhankinta ja markkinointi

Tavoitteet:

- Saavutamme vuosittain budjetissa olevat varainhankinnan tulot
- Toimintaamme osallistuvien ihmisten määrää kasvaa jatkuvasti. Tämä edistää myös monipuolista varainhankintaa
- Varainhankintamme on monipuolista ja tehokasta. Näin pienennämme riskejä ja parannamme kustannustehokkuutta.
- Lahjoittajat kokevat olevansa meille tärkeitä ja meitä lähellä. Näin lisäämme lahjoittajien osallistumista ja parannamme lahjoittajapysyvyyttä.
- Laajemmalla yleisöllä on positiivinen mielikuva Amnestystä. Kehitämme mielikuvaa järjestöstä näkyvästi työmme kautta, strategisesti, myös omien kanaviemme ulkopuolella.

Mitä teimme:

Keräsimme yhteensä 5 742 943 euroa, joka oli 9 % yli budjetoidun tavoitteen ja 81 246 euroa enemmän kuin vuonna 2022. Kerätty summa oli Amnestyn Suomen osaston historian suurin. Tulokseen vaikutti merkittävästi 470 000 euron suurlahjoitus. Ilman sitä olisimme olleet juuri budjetoidussa tavoitteessamme.

Kulupuolella käytimme varainhankintaamme 1 790 061 euroa, joka oli 4 % alle budjetin, ja siten varainhankinnan nettotulos oli 3 952 882 euroa, joka oli 529 927 euroa yli budjetoidun tavoitteen.

Rekrytoimme vuoden aikana 4 921 uutta kuukausilahjoittajaa, joka oli 1 159 alle tavoitteemme, mutta 1 048 enemmän kuin vuonna 2022. Suurin kanava oli F2F-katuvarainhankinta, joka toi 3 508 kuukausilahjoittajaa. Televarainhankinta toi 701 kuukausilahjoittajaa ja digivarainhankinta 639 kuukausilahjoittajaa. Digivarainhankinta ylitti tässä tavoitteensa. Televarainhankinta jäi tavoitteestaan, mutta tulokset olivat nousujohteisia.

Muista tulokategorioista digivarainhankinta toi kertalahjoituksina 240 993 euroa, joka oli 22 % yli tavoitteen. Tulos koostui suurimmaksi osaksi onnistuneesta sähköpostivarainhankinnasta, joka on digivarainhankintamme kulmakivi. Paperiset lahjoituskirjeet toivat 193 562 euroa, joka oli 29 % yli tavoitteen. Muissa tulokategorioissa tulokset olivat suunnilleen odotetulla tasolla. Vuosijäsenmaksuissa jäimme hieman tavoitteesta, päivätyökeräyksessä, hätäviestiverkoston tuloissa ja verkkokaupassa puolestaan ylitimme tavoitteemme. Säätiöapurahoja ja yrityslahjoituksia saimme juuri budjetoidun määrän.

Jatkoimme testamenttivarainhankinnan kehittämistä ja järjestimme vuosittaisen virtuaalisen testamenttilahjoittamisen iltapäivän. Kehitimme varainhankinnan raportointia ja siten teimme varainhankinnastamme

entistäkin dataohjautuvaa. Jatkoimme myös tukijapysyvyyteen panostamista kehittämällä kiittämis- ja raportointiviestejä lahjoituspyyntöviestien rinnalle.

Avasimme 25 uutta vetoomusta, joista kahdeksan julkaistiin myös ruotsiksi. Suosituimmat vetoomukset olivat tulitauon vaatiminen miehityille palestiinalaisalueille ja Israeliin, belgialaisen avustustyöntekijän Olivier Vandecasteeleen vapauttamisen vaatiminen Iranissa, sekä Hossein Shahbazin kuolemanrangaistus Iranissa.

Verkkovetoomukset keräsivät vuonna 2023 184 928 allekirjoitusta. Tämä on 10 % enemmän kuin vuonna 2022. Vetoomukset toivat toimintaamme mukaan 25 644 uutta osallistujaa, mikä on 7 % enemmän kuin edellisvuonna. Uusista osallistujista 13 631 antoi markkinointiluvan sähköpostiviestintään ja 14 100 luovutti puhelinnumeron. Luvan antaneiden tai puhelinnumeron luovuttaneiden osuus pysyi hyvällä tasolla.

Vahva organisaatio

Tavoitteet:

- Taloudenhoitomme, IT-osaamisemme (ml. tietoturva) ja henkilöstöhallintomme ovat huipputasoa
- Työyhteisömme on moninaisempi, työntekijät voivat hyvin ja kehittyvät osajina
- Hybridimallinen työnteko, joka ei ole sidottu toimistoon, toimii hyvin. Työtilamme ja välineemme ovat tarkoituksenmukaisia.
- Otamme uusia askelia kohti hiilineutraaliutta vuonna 2025
- Olemme aktiivinen ja aloitteellinen toimija kansainvälisessä liikkeessä

Mitä teimme:

Tarjosimme keväällä koko toimistolle antirasismiin liittyvää koulutusta THL:n verkkokurssin kautta. Lisäksi toimiston johtoryhmä sai koulutuksen osallistavasta johtamisesta kansainvälisen sihteeristön antirasismiasiantuntijalta. Osaston omaan asiantuntemukseen tukeutuva antirasismiopintopiiri käynnistyi syyskuussa ja jatkuu keväälle 2024. Vaikuttamistiimi sai koulutusta niin mediaviestinnästä kuin asiantuntijaviestinnästä somessa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2023–24 päivitettiin vuoden 2022 lopussa, ja sen myötä TAYV-ryhmästä tuli pysyvä rakenne toimiston työn tueksi. Tilasimme Fem-R ry:ltä osaston ulkoisen viestinnän arvioinnin antirasistisesta näkökulmasta. Saimme tulokset loppuvuodesta ja niiden käsittely sekä toimenpiteiden suunnittelu jatkuu vuonna 2024.

Osastolle hyväksyttiin tietosuoja- ja tietoturvapoliittikat, joiden pohjalta aloitimme tietoturvahallintajärjestelmän kehittämisen. Tarjosimme koko henkilöstölle kertauskoulutuksen Outlookin, Teamsin ja Sharepointin käyttöön sekä tehokkaaseen tiedostonhallintaan ja tiedonhakuun.

Järjestimme maaliskuussa kevätseminaarin ja vuosikokouksen ensimmäistä kertaa hybridimuodossa. Johtokunta kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa puheenjohtaja Esa Livosen johdolla.

Päivitimme osaston palkkamallia ja sovimme työntekijöiden palkankorotuksista. Päivitimme työaikasääntöä hybridityön huomioimiseksi. Uusimme teletyöntekijöiden työsuhteohjeet ja korotimme heidän palkkojaan.

Puheenjohtaja, toiminnanjohtaja ja johtokunnan jäsen Sara Al-Husaini osallistuivat Suomen osaston edustajina Amnestyn globaalikokoukseen elokuussa Brysselissä.

Toiminnanjohtaja osallistui kansainvälisen kestävyysryhmän työhön, jonka tarkoituksena on toteuttaa aikanaan Suomen osaston ehdottamaa polkua kohti Amnestyn hiilineutraaliutta. Suomen osasto ehdotti tästä aiheesta keskustelua kesän globaalikokouksessa. Laadimme vuosille 2021 ja 2022 hiilijalanjälkilaskelmat, joiden pohjalta on mahdollista suunnitella päästövähennyksiin johtavia toimenpiteitä tuleville vuosille.

Toimistopäällikkö vaihtui toukokuun alussa. Lisäksi kaksi sijaisuutta hoitanutta henkilöä vakinaistettiin tehtäviinsä, yksi aiemmin tuntipalkkainen työntekijä nimitettiin kuukausipalkkaiseen toimeen ja yksi kuukausipalkkainen työntekijä siirtyi tuntipalkkaiseksi.

Huolehdimme työntekijöiden jaksamisesta ja hyvinvoinnista järjestämällä pulkkailuiltapäivän, virkistyspäivät Pihlajasaarella ja Kuusijärven ulkoilualueella sekä pikkujoulut Kokoteatterissa.